

PREMIUM

© Ruben Oreel

Joodse herdenking in Vlissingen doet velen goed

VLISSINGEN - Ruim vijftig mensen kwamen zondagmorgen naar de 'groene boulevard' in Vlissingen om de eerste officiële herdenking bij het Joodse monument te beleven.

Rene Hoonhorst Laatste update: 16:53 Bron: PZC

De Vlissingse loco-burgemeester Albert Vader memoreerde dat herdenken bij het Joodse monument nodig is en blijft. „We moeten alert blijven in een tijd waarin het antisemitisme weer groeit.” Die woorden werden door alle toehoorders - onder wie langer of korter stilstaande toevallig passerende fietsers en wandelaars - onderschreven. Maar het was enkele jaren terug niet de belangrijkste reden voor Jacques de Hond om het monument te realiseren.

Slachtoffers een naam geven

De Joodse Vlissinger wilde vooral de overleden Joden een naam geven in hun voormalige woonplaats. Hen een plaats geven in de geschiedenis, waaruit hun namen zo lang waren gewist. De Hond, onder meer voorganger bij de synagoge in Middelburg, kreeg hulp van plaatsgenoot Hans Koeman. Beiden waren bij de onthulling van het gedenkteken - een gespleten granietblok met de namen van veertig Vlissingse Joden, die bijna allemaal op 24 maart 1942 werden afgevoerd en niet terugkeerden uit vernietigingskampen van de Duitsers - 22 maart 2016.

Aan de top van het monument staat de drijfveer van De Hond, ontleent aan heilige geschriften: *“Zo zal de naam van de gestorvene niet uitgeroeid worden uit de poort zijner woonplaats. U zijt heden getuigen.” Ruth 4 vers 10* Een half jaar na de dood van Jacques de Hond vond Koeman het tijd worden voor officiële herdenkingen. Het monument zorgt er al voor dat de naam van veertig Vlissingse Joden niet wordt vergeten, maar het blijft waardevol daar jaarlijks tijdens een plechtigheid bij stil te staan, is hij het eens met Vader.

© René Hoonhorst

Koeman zorgde voor een aan De Hond opgedragen bankje bij het monument. „Een rustpunt om naar het monument te kunnen kijken, de namen te lezen én de schepen op de Schelde voorbij te zien varen.” Daarnaast liet de ‘beroepsherder’ - Koeman is de drijvende kracht achter vele jaarlijkse Vlissingse herdenkingen - een plaquette plaatsen met de korte historie over het wegvoeren van de Vlissingse Joden naar Amsterdam en later via Westerbork door naar vernietigingskampen in Oost-Europa.

In gedachten voortleven

De Joodse Gemeenschap in Zeeland is er blij mee, liet voorzitter David Jongeneel weten. Door de namen op de granieten gespleten zerk te lezen, blijven de vermoorde Vlissingse Joden 'in onze gedachten voortleven', memoreerde Jongeneel. Zoals het kijken naar de Jodenster van zijn oma - die zij aan David schonk - hem altijd zowel aan zijn oma als aan de 'holocaust in het algemeen' doet denken.

De namen op het monument aan de boulevard helpen ook (huidig) Middelburger Bob Nagtegaal (81). Nagtegaal overleefde de oorlog door als klein jongetje twee jaar ondergedoken te blijven in de ijsfabriek in Middelburg. Zijn grootouders en een oom overleefden de oorlog niet. Hun namen - Samuel Jacob Witstein, Hendrika Witstein-Boesman en Ezechiël Witstein - staan tussen die van 37 anderen op het monument. Bob, vrouw Anna en hun kinderen komen een aantal keren per jaar naar het monument om even stil te staan bij het lot van hun overleden voorouders. „Het is mooi dat het monument er is.”

